

**ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A CRESCĂTORILOR DE CAPRE DIN ROMÂNIA
CAPRIROM**

STR. I.C. BRATIANU, 248, OP 4, 900316, CONSTANTA

TEL: 0727869984; FAX: 0372-873135

E-mail: caprirom@yahoo.com ; www.caprirom.ro

Program de ameliorare al rasei ALBA DE BANAT

2020

- Informații privind obiectivul Programului de ameliorare
- Denumirea rasei
- Caracteristicile detaliate ale rasei, inclusiv indicarea trăsăturilor esențiale de rasă ale animalelor de reproducție de rasă pură care fac obiectul programului de ameliorare
  - ◆ Caractere generale:
  - ◆ Caractere de producție:
  - ◆ Caractere de reproducție:
  - ◆ Sisteme de producție
  - ◆ Sistemul de reproducție
- Informațiile privind teritoriul geografic unde se desfășoară Programul de ameliorare
- Externalizarea către terți a activității tehnice specifice legate de gestionarea programului de ameliorare, inclusiv testarea performanțelor productive.
- Informații privind sistemul de identificare a animalelor de reproducție
- Informații privind sistemul de înregistrare a pedigrului animalelor de reproducție de rasă pură
- Informații privind structurarea pe secțiuni a Registrului Genealogic
  - ◆ Structura pe secțiuni a registrului genealogic
  - ◆ Emiterea certificatelor zootehnice

Prezentul Program de ameliorare respectă pricipiile zootehnice consacrate, legile ameliorării și este întocmit respectând criteriile stabilite în Regulamentul UE 1012/ 8 iunie 2016 – privind condițiile zootehnice și genealogice aplicabile ameliorării animalelor de reproducție de rasă pură.

În țara noastră există condiții pentru creșterea și exploatarea caprinelor.

Obiectivul general al prezentului program îl reprezintă ameliorarea genetică a **rasei de caprine ALBA DE BANAT**.

Caracteristicile detaliate ale rasei, cu indicarea trăsăturilor esențiale de rasă ale animalelor de reproducție de rasă pură care fac obiectul programului de ameliorare.

Caractere generale:

Rasa Alba de Banat este o rasă de caprine rustică cu aptitudini pentru producția de lapte. Conformația corporală și caracterele de exterior ale caprinelor din rasa Albă de Banat sunt caracteristice raselor încadrate în tipul morfo-productiv de lapte. Capul este mic, fruntea ușor bombată cu coarne în lungime de 15-44 cm, turtite lateral și striate transversal. Urechile sunt potrivit de mari, uneori rudimentare

și acoperite cu păr scurt și neted. Trunchiul este alungit în formă de pară și talia mijlocie, iar culoarea este albă; Greabănul și spinarea sunt înguste, crupa teșită, pieptul relativ îngust, abdomenul dezvoltat, iar membrele rezistente. Ugerul este globulos sau sub formă de pară, acoperit de peri scurți și netezi, iar mameloanele sunt suficient de dezvoltate și variate ca formă și mărime. Învelișul pilos are culoarea albă și este format din păr scurt cu finețea medie de 100 micrometri și puf, cu finețea medie de 20 micrometri.

Greutatea corporală la animalele adulte precum și unele măsurători efectuate pe animale vii sunt următoarele:

- Greutatea corporală medie: 45 - 60 kg la masculi, 35 - 45 kg la femele;
- Înălțimea la grebăn de până la 76 cm la masculi și 65 cm la femele;
- Înălțimea la crupă de până la 75 cm la masculi și 68 cm la femele;

Caractere de producție

Producția de lapte - Producția de lapte pe lactație este de 350-500 kg, cu variații între 250-1350 kg, durata perioadei de lactație fiind de 180-300 zile.

Producția de carne - Greutatea corporală medie a ieșilor la fătare este de 2,0-3,5 kg la femele și de 2,7-3,9 kg la masculi. La înțarcarea ieșilor (vârsta de 64-68 zile), greutatea corporală medie este de 12,0 - 12,58 kg la masculi și de 11,50 - 12,0 kg la femele, pe întreaga perioadă de alăptare ieșii realizând un spor mediu zilnic de 144 - 150 g. Prin îngrășarea intensivă a ieșilor, după înțarcare, se pot obține sporuri în greutate de 140 - 145 grame/zi și un randament la sacrificare de 46 - 47 %.

Producția piloasă este alcătuită din păr și puf cu lungime și finețe diferită.

Caractere de reproducție:

Fecunditatea specifică rasei este de 85-93,3 %. Prolificitatea este de 160 -200%. În mod tradițional caprele Alba de Banat erau introduse la montă toamna târziu, respectiv în luna noiembrie iar fătările se înregistrau după lunile aprilie- mai. Din motive economice, deținătorii de caprine au fost receptivi și au aplicat un sistem de exploatare bazat pe rezultatele cercetărilor științifice privind reproducția dirijată și factorii care influențează reproducția. Astfel, s-a obținut devansarea sezonului de montă în lunile septembrie și octombrie, iar în anumiți ani, când condițiile climatice o permit, chiar în august. Acest lucru este posibil ținând cont că activitatea reproductivă a caprinelor este poliestică sezonieră, fiind influențată în mod radical de durata zile lumină, dar și de temperatura, umiditate.

De asemenea, manifestarea instinctelor sexuale și capacitatea reproductivă la ambele sexe sunt influențate de modul de exploatare și de calitatea hrănirii. Prin exploatarea ieșilor în mod judicios, cu respectarea cerințelor minime de ordin nutritiv și organizatoric, tineretul caprin de rasă Alba de Banat intra la reproducție înainte de vârsta de 1 an (la 8-10 luni, în condițiile atingerii a minim 70% din greutatea de adult).

Caractere de reproducție:

Fecunditatea specifică rasei este de 85-93,3 %. Prolificitatea este de 160 -200%. În mod tradițional caprele Alba de Banat erau introduse la montă toamna târziu, respectiv în luna noiembrie iar fătările se înregistrau după lunile aprilie- mai. Din motive economice, deținătorii de caprine au fost receptivi și au aplicat un sistem de exploatare bazat pe rezultatele cercetărilor științifice privind reproducția dirijată și factorii care influențează reproducția. Astfel, s-a obținut devansarea sezonului de montă în lunile septembrie și octombrie, iar în anumiți ani, când condițiile climatice o permit, chiar în august. Acest lucru este posibil ținând cont că activitatea reproductivă a caprinelor este poliestică sezonieră, fiind influențată în mod radical de durata zile lumină, dar și de temperatura, umiditate.

De asemenea, manifestarea instinctelor sexuale și capacitatea reproductivă la ambele sexe sunt influențate de modul de exploatare și de calitatea hrănirii. Prin exploatarea ieșilor în mod judicios, cu respectarea cerințelor minime de ordin nutritiv și organizatoric, tineretul caprin de rasă Alba de Banat intra la reproducție înainte de vârsta de 1 an (la 8-10 luni, în condițiile atingerii a minim 70% din greutatea de adult).

Sistemul de reproducție

Reproducția se realizează în perioada de toamnă pe estru natural prin practicarea:

1. montei naturale
2. insamantari artificiale

Externalizarea către terți a activității tehnice specifice legate de gestionarea programului de ameliorare, inclusiv testarea performanțelor productive.

ANCC Caprirom efectuează ea însăși lucrări de testare a performanțelor dar colaborează cu părți terțe cărora le-a externalizat activități legate de gestionarea programului de ameliorare.

Aceste părți terțe au obligația de a respecta legislația națională și europeană precum și prevederile Programului de ameliorare și a Regulamentului de organizare și funcționare elaborat de *societatea de RG*, așa cum este prevăzut în Contractul de colaborare între cele două părți încheiat pe un an cu prelungirea prin acte adiționale.

Informații privind sistemul de identificare a animalelor de reproducție

Identificarea animalelor cuprinse în programul de ameliorare se face în conformitate cu Ordinul 40/2010 – SNIIA (Sistemul Național de Înregistrare și Identificare a Animalelor).

Ca metodă suplimentară de identificare, produșii masculi și femeli reținuți pentru reproducție se vor tatua, cu codul fermei atribuit de Asociația conducătoare a Registrului genealogic al rasei. (OM 1045/ 2018, Procedura elaborată de ANZ).

Identificarea animalelor cuprinse în lucrările de selecție este în totalitate responsabilitatea crescătorilor care solicită participarea la programul de ameliorare.

Conform Regulamentului European 1012/2016, cap IV, Secțiunea 1, pedigreeul animalelor are la bază registrul genealogic unde fiecare animal are informații despre ascendență și descendență. Originea unui animal va fi înregistrată în registrul genealogic prin înregistrarea numerelor matricole ale părinților așa cum sunt notate de crescător în Registrele de Montă și Fătare.

Înregistrarea montelor și fătărilor intră în obligația deținătorilor de caprine care sunt responsabili pentru corectitudinea datelor privind fătarea, matricolul produsului, numele (facultativ), sexul, data nașterii, matricolul mamei, matricolul tatălui pe care și le asumă prin Registrul de montă și fătări. Deținătorii de caprine vor acorda o atenție deosebită tinerii cât mai exacte a evidențelor zootehnice iar consemnările din diferite caiete de lucru personale vor fi transcrise în Registrul de montă și fătări și transmise Registrului genealogic în maxim 30 zile de la încheierea campaniei de montă și respectiv de fătare.

Informații privind structurarea Registrului Genealogic pe secțiuni

Registrul genealogic, al rasei ALBA DE BANAT este o bază de date susținută pe suport electronic în care sunt înscrise sau înregistrate și eligibile pentru a fi înscrise animalele cu ascendența lor pe minim două generații.

Registrul Genealogic este alcătuit din următoarele secțiuni:

- Secțiunea Principală (SP) – clasa A - elita
- Secțiunea Principală (SP) – clasa B
- Secțiunea Principală (SP) – clasa C – testare /tineret
- Secțiunea Suplimentară I (SS1)
- Secțiunea Suplimentară II (SS2)

Emiterea certificatelor zootehnice

Certificatul zootehnic este documentul oficial întocmit și eliberat de societatea de ameliorare recunoscută de autoritatea competentă ANZ. Se menționează originea pe două generații a animalelor înscrise în secțiunea principală și, dacă sunt disponibile, rezultatele testării performanțelor și rezultatele actualizate ale evaluării genetice, menționându-se data efectuării evaluării.

Certificatul zootehnic respecta cerințele Reg UE 1012/ 2016 și modelul stabilit este conform Reg. 717 din 2017 și se eliberează la cererea crescătorului.

Reguli pentru emiterea certificatelor zootehnice în conformitate cu programul de ameliorare:

- a) pentru toți producții obținuți după de 1 noiembrie 2018 în conformitate cu prevederile Reg. U.E. 1012/2016 și respectând modul de constituire a pedigree-ului animalului conform legislației în vigoare după care i-au fost înregistrate datele de origine, se vor înscrie în Secțiunea principală:
- 1. Femela și masculul care au părinți și bunici în Secțiunea Principală
  - 2. Femela care are mama și bunica în Secțiunea Secundară și tata în Secțiunea Principală
  - 3. Masculul care are obligatoriu mama și tata în Secțiunea Principală.
- b) Pentru producții femeli și masculi, făcuți înainte de 1 noiembrie 2018 și înscriși în Secțiunea Principală (au număr de registru emis înainte de 01.11.2018) în conformitate cu prevederile legislației în vigoare la momentul înscrierii (OM 22/2006), respectiv genealogia pe două generații.

1.1. Bonitarea caprinelor (admiterea la reproducție)

Bonitarea animalelor reprezintă descrierea liniară a caracteristicilor de exterior ale caprelor realizată de controlorii RG, care vor completa o Fișă de evaluare (bonitare) care cuprinde: numărul matricol al caprinei, sex, data nașterii, informații legate de aspectul exterior, cum ar fi greutatea, talia, constituția, tipul fiziologic, examenul membrilor și examenul ugerului/testiculelor, consemnându-se eventuale defecte constatate, precum și particularități caracteristice rasei legate de culoarea robei, forma tipică a urechilor. Bonitarea reprezintă condiție pentru acceptarea la reproducție. Această bonitare se face o dată în viața animalului.

Bonitarea se face obligatoriu în următoarele situații:

- la admiterea animalelor care corespund fenotipic și sunt înregistrate în secțiunea suplimentară 2-SS2,
- la producții femeli selectați pentru reproducție, la vârsta de 7-10 luni, acțiune realizată în vederea stabilirii dezvoltării corporale, a acceptării și înregistrării/ înscrierii în registrul genealogic și recomandarea de introducere la montă.
- Pentru toate caprinele ca etapă eliminatorie admiterii la reproducție.

Intocmit,

Vicepreședinte ANCC CAPRIROM	Dr. bioch. Anghel Andreea
Responsabil CPP	Dr. med. vet. Nadolu Dorina
Responsabil RG	Ing. Tamaianu Bogdan
Responsabil Supracontrol	Ing. Popa Dan

Președinte ANCC CAPRIROM
Ing. Cocu Vasile

**FIȘĂ INDIVIDUALĂ PENTRU BONITARE REPRODUCĂTORI MASCULI
ALBA DE BANAT**

Data.....	Crescator.....
Cod exploatație.....	Cod tatuare.....
Țap (Nume).....	Nr. Matricol.....
Rasa.....	Data nașterii.....

DATE PEDIGRIU

Tatăl (Nume).....	Nr. Matricol.....	Secțiune.....
Mama (Nume).....	Nr. Matricol.....	Secțiune.....

Grupa Caractere	Caractere	Conformație	Punctaj maxim	TOTAL punctaj
I.	CAP	Capul este mic, fruntea ușor bombată cu coarne în lungime de 15-44 cm, turtite lateral și striate transversal. Urechile sunt potrivit de mari, uneori rudimentare și acoperite cu păr scurt și neted. Gâtul puternic, suplu, musculos și bine prins de trunchi și cap. Frecvent prezintă barbișon (8-10)		
	GÂT	Capul mai puțin bine proporționat, cu profil drept sau concav. Gât relativ subțire și ușor retezat la prinderea cu trunchiul. Coarne și urechi mai puțin specifice rasei. (5-7)		
	COARNE	Cap grosolan sau prea fin, scurt, frunte îngustă, profil concav, urechi mari și blegi. Gât rigid, mare, lung sau scurt, slab îmbrăcat cu musculatură, prins defectuos cu trunchiul. Coarne neuniforme, nespecifice rasei. (1-4)		
	GREABĂN	Greabănul la linia spinării cu trecere armonioasă de la gât la trunchi, linia spinării relativ dreaptă, ascendentă spre șale, cu spinare și șalele înguste, crupă dreaptă sau ușor teșită, dar largă la ilium și ischii. (8-10)		
	SPINARE	Greabănul mai puțin larg, la linia spinării cu trecere armonioasă de la gât la trunchi, linia spinării ușor înșeuată, trunchi și crupă mai puțin largi. (5-7)		
	CRUPĂ	Trunchi lung, supt, ascuțit, desfăcut și îngust, spinare moale, în formă de crap, cu linia spinării înșeuată sau arcuită, crupa mult teșită, scurtă și îngustă. (1-4)		
	PIEPT	Piept ușor îngust, musculos. Torace lung, larg, adânc, cu coastele arcuite. Abdomen mare, globulos-rotund, bine prins cu toracele. (8-10)		
	TORACE	Piept îngust, insuficient îmbrăcat în musculatură. Torace mai puțin lung și larg, adânc, cu coastele arcuite, abdomen voluminos. (5-7)		
	ABDOMEN	Piept îngust, fără musculatură, slab. Torace îngust, puțin adânc, cu coaste slab arcuite, cu tăietură în urma spetelor. Abdomen lăsat, supt. (1-4)		
	MEMBRE	Membrele solide, fine, cu articulații mobile, unghii sănătoase și aplomburi corecte. (16-20)		

		Membre subțiri sau cu mici defecte de aplomb (10-14)		
		Membre slabe/ grosolane, afectate de boli, copite deformatе. Defecte de aplomb accentuate. (2-8)		
	ORGANE GENITALE	Ambele testicule coborâte și normal dezvoltate, bursa testiculară elastică, bine prinsă. Prepuțul evident, elastic, mobil. (16-20)		
		Ambele testicule coborâte dar neuniforme ca mărime, insuficient sau prea mult dezvoltate, cu bursa testiculară elastică, bine prinsă. Prepuțul evident, ușor grosolan, mobil. (10-14)		
		Testicule mici sau foarte mari, atârdate, cu noduli, disproporționate, bursa testiculară grosolană. Prepuțul mare, grosolan, dur, atârând. (2-8)		
II.	ARMONIA DE ANSAMBLU	Caprine bine proporționate, cu conformație corectă, trunchiul alungit în formă de pară, specific rasei, pielea subțire, păr alb, potrivit de lung și gros, puful fin. (16-20)		
		Caprine cu regiunile corporale mai puțin bine proporționate, cu conformație corectă, admițându-se mici defecte de exterior, cu pielea elastică, fină și puf fin, păr mat și aspru, admițându-se mici defecte de exterior. (10-14)		
		Caprine cu o conformație mai puțin proporționată, cu talie prea mare, pe picioare înalte sau talie mică, disproporție între regiunile corporale, pielea grosolană, păr mat și puf aspru. (2-8)		
III.	CONSTITUȚIE	Fină, robustă sau robustă spre fină (8-10)		
		Robustă spre grosolană (5-7)		
		Tipică altui tip morfoproductiv, debilă sau grosolană (1-4)		
TOTAL I + II + III				
Greutate corporala		Talie	Culoare	
Experți echipa evaluatori: Nr.		Data	Semnatura	
Nume / Prenume:				
Nume / Prenume:				
Nume / Prenume:				
Pentru masculii în testare – rasa ALBA DE BANAT -se vor completa cel puțin două evaluări:				
1. La tatuare (5 luni),				
2. La 1 an – acceptarea pentru reproducție				